

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

Necesitatea modificării și completării cadrului normativ rezultă atât din angajamentele asumate de România prin Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027, în concordanță cu recomandările specifice de țară formulate de Comisia Europeană, cât și din obiectivele asumate prin Programul de guvernare PSD–PNL–USR–UDMR–Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale din Camera Deputaților 2025–2028, referitoare la promovarea ocupării durabile și la consolidarea mecanismelor de incluziune socială.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021 – 2027 prevede, între direcțiile sale de acțiune, reducerea disparităților de participare pe piața muncii, creșterea gradului de ocupare a persoanelor vulnerabile și a tinerilor NEET , precum și consolidarea rolului economiei sociale în integrarea acestora. În același sens, recomandările Comisiei Europene subliniază nevoia de modernizare a serviciilor publice de ocupare și de adaptare a măsurilor active la nevoile actuale ale pieței muncii, în special în contextul tranziției verzi și digitale.

Programul de guvernare în vigoare menționează explicit necesitatea revizuirii Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, în scopul simplificării și flexibilizării măsurilor active, al corelării acestora cu politicile de formare profesională și de incluziune socială, precum și al îmbunătățirii accesului la piața muncii pentru categoriile defavorizate.

De asemenea, dinamica actuală a pieței muncii impune o adaptare constantă a instrumentelor juridice la realitățile economice și sociale emergente. În contextul schimbărilor structurale generate de transformările tehnologice, de tranziția către economia verde și de impactul migrației forței de muncă, devine necesară armonizarea legislației interne cu noile priorități europene privind ocuparea și protecția socială.

De asemenea, prezenta inițiativă a MMFTSS se înscrie într-o abordare sinergică cu Reforma 6 – „Îmbunătățirea legislației privind economia socială”, aferentă Componentei 13 – Reforme Sociale din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență al României, adoptat de Comisia Europeană la 27 septembrie 2021.

Reforma respectivă a fost implementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2022, pentru modificarea și completarea Legii nr. 219/2015 privind economia socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323 din 1 aprilie 2022, precum și prin Hotărârea Guvernului nr. 876/2022, pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 219/2015, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 15 iulie 2022.

Astfel, proiectul de act normativ nu alterează rezultatele reformei realizate prin PNRR, ci le

completează prin consolidarea măsurilor destinate angajatorilor de inserție care dețin marca socială, în scopul facilitării integrării pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile. Inițiativa asigură coerență și continuitate între mecanismele de sprijin dezvoltate în cadrul economiei sociale și cele ale sistemului de asigurări pentru șomaj și stimularea ocupării, contribuind la crearea unui cadru unitar și integrat de intervenție pentru incluziunea profesională și socială.

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, prevede măsuri distincte pentru șomeri și angajatori, cu obiective specifice de integrare a persoanelor vulnerabile pe piața muncii, după cum urmează:

- La nivelul definițiilor și criteriilor de eligibilitate

Conform reglementărilor în vigoare, șomerii de lungă durată sunt persoanele aflate în șomaj mai mult de 12 luni (pentru cei cu vârsta de peste 25 de ani) sau mai mult de 6 luni (pentru tinerii între 16 și 25 de ani).

Totodată, prin Legea nr. 45/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, au fost aduse modificări și completări, dintre care cele mai importante vizează: (i) introducerea unei noi situații în care se pot regăsi persoanele în căutarea unui loc de muncă care sunt beneficiare ale prevederilor legii, respectiv: „nu au putut ocupa un loc de muncă și sunt victime ale violenței domestice protejate prin ordin de protecție emis potrivit dispozițiilor Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ale traficului de persoane, astfel cum sunt definite potrivit Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare”; (ii) modificarea art. 66 astfel încât să beneficieze, în mod gratuit, de serviciile de formare profesională și persoanele în căutarea unui loc de muncă aflate în noua situație introdusă; (iii) modificarea a alin. (1) și (8) ale art. 85 pentru a crea cadrul legal necesar ca angajatorii care încadrează în muncă inclusiv persoane ce nu au putut ocupa un loc de muncă și sunt victime ale violenței domestice, protejate prin ordin de protecție emis potrivit dispozițiilor Legii nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ale traficului de persoane, astfel cum sunt definite potrivit Legii nr. 678/2001, cu modificările și completările ulterioare, să poată beneficia de suma de 2.250 lei, în condițiile reglementate de lege, cu condiția ca persoanele din categoriile enumerate la art. 85 alin. (1) să aibă calitatea de șomeri înregistrați în evidența agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București.

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv cele care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, trebuie să se înregistreze la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și să își reînnoiască cererea la intervale de șase luni, pentru a-și păstra eligibilitatea în vederea medierii și consilierii profesionale.

De asemenea, cadrul legislativ actual prevede profilarea persoanelor înregistrate, în vederea stabilirii nivelului de ocupabilitate: ușor, mediu, greu sau foarte greu ocupabil. Persoanele încadrate în categoriile „greu” și „foarte greu ocupabil” pot beneficia, cu acordul angajatorului, de servicii de îndrumare și acompaniament în procesul de integrare socioprofesională, pentru o perioadă de până la trei luni după angajare.

Totuși, între termenii și expresiile a căror semnificație este stabilită de lege nu există o definiție explicită a persoanei care face parte dintr-un grup vulnerabil în sensul Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare. Lipsa unei astfel de definiții este de natură să genereze neclarități în aplicare și diferențe de tratament între categoriile de persoane protejate prin diverse politici publice, în special în raport cu Legea nr. 219/2015 privind economia socială, care stabilește rolul întreprinderilor sociale de inserție în integrarea persoanelor din grupuri vulnerabile.- cu privire

la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă.

Venitul lunar la care persoanele se pot asigura facultativ în temeiul Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi mai mic decât salariul minim brut pe țară garantat în plată și nu poate depăși de cinci ori câștigul salarial mediu brut.

Actualmente de la sprijinul financiar acordat angajatorilor sunt excluși cei care la data solicitării se află în situația de insolvență, în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, care au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora.

- Cu privire la prevederile generale referitoare la creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă

Serviciile prevăzute de lege care conduc la creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă constau în: informare și consiliere profesională; mediere a muncii; formare profesională; evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale; consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri.

Aceste servicii sunt implementate de agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă sau de către furnizori de servicii din sectorul public sau privat acreditați și/sau autorizați în condițiile legii.

Șomerii care nu beneficiază de indemnizație trebuie să se înregistreze la agențiile teritoriale și să reînnoiască cererea la fiecare șase luni, pentru a rămâne eligibili pentru medierea în vederea angajării.

- Referitor la stimulentele pentru angajatori

Angajatorii care încadrează persoane din anumite categorii vulnerabile – precum șomerii în vârstă de peste 45 de ani, șomerii de lungă durată, tinerii NEET sau părinții unici susținători ai familiilor monoparentale, persoane care nu au putut ocupa loc de muncă și sunt victime ale violenței domestice protejate prin ordin de protecție emis potrivit dispozițiilor Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ale traficului de persoane, astfel cum sunt definite potrivit Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare – beneficiază de o sumă lunară fixă de 2.250 lei pentru fiecare persoană angajată, cu obligația menținerii raporturilor de muncă pentru cel puțin 18 luni. Facilitățile se acordă și în situațiile în care, pe durata stimulentei, persoanele beneficiare își modifică statutul (de exemplu, nu mai sunt părinți unici sau persoane cu handicap). Angajatorii aflați în insolvență sau cu activitățile suspendate sunt excluși de la aceste facilități.

De asemenea, pentru șomerii care, în termen de cinci ani de la angajare, ating condițiile legale pentru pensia anticipată parțială sau pentru pensia la limită de vârstă, angajatorii primesc aceeași sumă de stimulent lunar până la îndeplinirea condițiilor respective.

- Referitor la finanțarea măsurilor

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 a stabilit dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), aplicabile pentru perioada de programare 2014–2020.

Articolul 95 din acest Regulament prevedea aplicarea principiului aditivității, care asigură că sprijinul din fondurile europene nu înlocuiește cheltuielile publice structurale ale statelor membre.

Având în vedere faptul că perioada de aplicabilitate a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 s-a încheiat, iar politica de coeziune a Uniunii Europene este guvernată de noi regulamente cadru adoptate pentru perioada de programare 2021–2027 (ex: Regulamentul (UE) 2021/1060), este necesară modificarea în mod corespunzător a prevederilor art. 85² din Legea nr. 76/2002, cu

modificările și completările ulterioare.

Aplicarea principiului aditionalității, prevăzut în cadrul politicii de coeziune a Uniunii Europene, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile perioadei de programare în vigoare, este justificată, deoarece asigură coerența legislativă în aplicarea aceluiași regim de finanțare tuturor măsurilor active relevante; permite accesarea fondurilor europene pentru tipuri de sprijin deja eligibile conform regulamentelor europene (FSE+, în perioada 2021–2027); răspunde recomandărilor Comisiei Europene privind utilizarea integrată a fondurilor pentru sprijinirea ocupării, cu respectarea principiului aditionalității; contribuie la utilizarea eficientă a bugetului asigurărilor pentru șomaj, prin atragerea de surse externe.

- În ceea ce privește măsurile specifice pentru tinerii cu risc de marginalizare socială

Promovarea participării tinerilor cu risc de marginalizare socială pe piața muncii se realizează prin activități de informare, prin promovarea intereselor acestora în rândul angajatorilor, precum și prin servicii de acompaniament social personalizat oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă prin agențiile teritoriale.

Acompaniamentul social se desfășoară în baza unui contract de solidaritate, pe o durată de unu până la trei ani, și constă într-un ansamblu de servicii acordate gratuit. Angajatorii care încadrează tineri cu risc de marginalizare socială – denumiți angajatori de inserție – beneficiază de o sumă lunară din bugetul asigurărilor pentru șomaj egală cu salariul de bază al persoanei angajate, dar nu mai mult de patru ori valoarea indicatorului social de referință.

Locul de muncă trebuie să fie vacant și comunicat agenției teritoriale. Angajatorii aflați în insolvență sau cu activitățile restricționate nu pot beneficia de aceste stimulente. În cazul în care raportul de muncă încetează înainte de expirarea contractului de solidaritate din motive imputabile angajatorului, sumele primite trebuie restituite integral, cu dobânda de referință a Băncii Naționale a României.

După expirarea contractului de solidaritate, dacă angajatorul menține raportul de muncă, acesta primește lunar o sumă echivalentă cu 50% din indemnizația de șomaj ce ar fi fost datorată persoanei, dacă raportul de muncă s-ar fi încheiat din motive neimputabile acesteia. Tinerii care își încetează raportul de muncă pot fi reîncadrați la un alt angajator de inserție, fie pe perioadă determinată, fie pe perioadă nedeterminată, până la expirarea duratei contractului de solidaritate.

- Cu referire la recuperarea sumelor acordate necuvenit

În actuala formă a Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care sumele acordate cu titlu de stimulent trebuie recuperate, acestea constituie titluri executorii, iar executarea silită este realizată de Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), în baza titlurilor transmise de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și de agențiile teritoriale care nu dispun de organe proprii de executare silită.

Deși procedura este prevăzută de lege, aplicarea sa presupune o colaborare administrativă complexă, cu dificultăți privind termenul de transmitere a titlurilor, urmărirea sumelor și raportarea execuției financiare.

- Neconcordanțe și limite ale actualului cadru

Deși Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, oferă un set important de instrumente de sprijin, aceasta conține necorelări și limitări semnificative în raport cu cadrul legal actual cu impact asupra domeniului ocupării forței de muncă și cu noile realități socio-economice:

- absența unei corelări directe între Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare, deși ambele vizează integrarea persoanelor vulnerabile;

- existența unor trimiteri la acte normative abrogate sau depășite, precum Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce

generează neclarități în aplicare;

- lipsa unor mecanisme consolidate de monitorizare a eficienței stimulentei, în special în cazurile de încetare repetată a raporturilor de muncă în perioada subvenționată;
- orientarea insuficientă către întreprinderile sociale de inserție, care reprezintă cu predilecție angajatori ai persoanelor vulnerabile, dar nu beneficiază de un regim distinct de stimulare.

2.3. Schimbări preconizate

Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, reglementează cadrul juridic al sistemului asigurărilor pentru șomaj și al măsurilor active de ocupare a forței de muncă. De-a lungul anilor, acest act normativ a suferit numeroase modificări pentru a răspunde schimbărilor socio-economice și evoluției pieței muncii. Cu toate acestea, realitățile actuale impun o nouă intervenție legislativă, substanțială și adaptată cerințelor moderne.

În prezent, România se confruntă cu o serie de provocări structurale, printre care se numără rata ridicată a șomajului de lungă durată, în special în rândul tinerilor, persoanelor cu un nivel scăzut de educație, dar și dificultățile de reinserție profesională a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate. În același timp, angajatorii reclamă lipsa forței de muncă calificate și dificultăți în atragerea de personal stabil, în special în zonele defavorizate.

Totodată, măsurile active de ocupare implementate până în prezent nu au generat întotdeauna impactul așteptat, fie din cauza lipsei de corelare cu nevoile reale ale pieței, fie din cauza unor constrângeri administrative și financiare.

În acest context, este necesară modernizarea și diversificarea instrumentelor de intervenție active, introducerea unor noi măsuri de sprijin adaptate categoriilor vulnerabile, precum și consolidarea digitalizării serviciilor publice de ocupare.

Astfel, prezentul proiect de lege urmărește revizuirea și corelarea Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în vederea adaptării acesteia la realitățile actuale ale pieței muncii și la obiectivele asumate prin Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027 și Programul de Guvernare 2025–2028, precum și în concordanță cu Reforma 6 – „Îmbunătățirea legislației privind economia socială”, aferentă Componentei 13 – Reforme Sociale din Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR).

De asemenea, modificările propuse nu alterează reformele deja realizate în domeniul economiei sociale prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2022 și Hotărârea Guvernului nr. 876/2022, ci sunt menite să completeze și să consolideze impactul acestora, prin extinderea instrumentelor de sprijin pentru angajatorii de inserție și prin clarificarea regimului aplicabil persoanelor din grupurile vulnerabile.

Redăm în cele ce urmează principalele modificări și completări, prin care se urmărește creșterea gradului de ocupare, consolidarea sustenabilității bugetului asigurărilor pentru șomaj, extinderea măsurilor de sprijin pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate și stimularea angajatorilor de inserție din economia socială, după cum urmează:

1. Corelări terminologice și de definire

Se modifică definiția „șomerului de lungă durată” pentru a o corela cu prevederile art. 5 pct. IV⁴ din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că tânărul NEET este persoana cu vârsta între 16 și 30 de ani. Prin această ajustare se asigură coerența legislativă și o mai bună corelare între măsurile active de ocupare și categoriile de beneficiari cărora li se adresează.

De asemenea, se clarifică situația în care se regăsesc persoanele care nu au putut ocupa loc de muncă și sunt victime ale violenței domestice, respectiv să se afle în perioada valabilității măsurilor dispuse prin ordin de protecție emis potrivit Legii nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pe o perioadă de 12 luni de la data expirării acestora.

Totodată, se introduce o clarificare privind „persoana care face parte dintr-un grup vulnerabil”, având

în vedere lipsa unei definiții explicite în Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, și necesitatea corelării cu Legea nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare, care definește conceptul de vulnerabilitate în raport cu incluziunea profesională și socială.

În plus, se modifică modalitatea de stabilire a plafonului venitului lunar asigurat, prin raportare la salariul minim brut pe țară garantat în plată, pentru o mai mare claritate administrativă, stabilitate și simplitate de aplicare. Această modificare contribuie la protecția bugetară și la reducerea riscului de erori, salariul minim fiind indicatorul cel mai accesibil și actualizat constant prin hotărâre de Guvern.

2. Recuperarea sumelor și reîntregirea bugetului asigurărilor pentru șomaj

Se reglementează posibilitatea reîntregirii bugetului asigurărilor pentru șomaj cu sumele recuperate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în baza titlurilor executorii transmise de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și unitățile sale teritoriale care nu dețin organe proprii de executare silită.

Această derogare punctuală de la Codul de procedură fiscală are scopul de a permite o recuperare mai rapidă și eficientă a sumelor datorate, fără a crea un regim paralel de executare silită, fiind aplicabilă exclusiv bugetului asigurărilor pentru șomaj.

În același sens, se prevede ca, în situația restituirii voluntare și în termen legal a sumelor încasate necuvenit, să nu se aplice accesorii fiscale, pentru a stimula conformarea voluntară și a reduce costurile administrative. După expirarea termenului, accesoriiile devin datorate, menținându-se astfel disciplina financiară.

3. Furnizarea online a serviciilor de ocupare

Se instituie posibilitatea furnizării online, de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă, a serviciilor specializate de mediere, consiliere și formare profesională.

Această modificare are ca scop creșterea accesibilității și eficienței serviciilor publice de ocupare, adaptarea lor la cerințele tehnologice actuale și asigurarea continuității sprijinului pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv pentru cele din zone defavorizate.

4. Simplificarea procedurii de evidență a șomerilor

Se elimină obligația reînnoirii cererii de evidență la fiecare 6 luni.

Măsura simplifică procedura administrativă, reduce sarcina birocratică asupra persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și permite accesul neîntrerupt la serviciile de mediere și formare profesională oferite de agențiile teritoriale ale ANOFM.

5. Extinderea categoriilor de beneficiari ai măsurilor active de ocupare

Pragul de vârstă pentru șomerii vârstnici se majorează de la 45 la 50 de ani, pentru alinierea la politicile europene și recomandările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind îmbătrânirea activă și prelungirea vieții profesionale.

De asemenea, se introduc două noi categorii de persoane pentru care angajatorii pot beneficia de subvenționarea locurilor de muncă: i. mame cu cel puțin 3 copii în întreținere, până la împlinirea vârstei de 18 ani; ii. persoanele care au executat o pedeapsă privativă de libertate, o măsură educativă sau alte măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare, în vederea susținerii reintegrării lor sociale.

Prin aceste completări se extinde aria de aplicare a măsurilor active de ocupare, în concordanță cu Strategia Națională privind prevenirea recidivei 2025–2029 și cu principiile egalității de șanse și nediscriminării.

6. Introducerea unei prime de stabilitate pentru tinerii NEET

Se instituie o primă de stabilitate destinată tinerilor NEET care accesează primul loc de muncă pe durată nedeterminată, în quantum total de 27.000 lei, acordată în două tranșe: 1.000 lei lunar în primele 12 luni și 1.250 lei lunar în următoarele 12 luni.

Prima este neimpozabilă și se acordă proporțional cu menținerea raportului de muncă, constituind astfel un stimulent direct pentru integrarea și fidelizarea tinerilor pe piața muncii.

Măsura contribuie la reducerea fluctuației timpurii a personalului tânăr, la creșterea stabilității locurilor de muncă și la dobândirea experienței profesionale, în acord cu Recomandarea Consiliului UE privind Garanția pentru Tineret consolidată (2021).

7. Asigurarea finanțării măsurilor prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. e) și f) și art. 77 lit. a) din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare

Având în vedere că politica de coeziune a Uniunii Europene este guvernată de noi regulamente cadru adoptate pentru perioada de programare 2021–2027 (ex: Regulamentul (UE) 2021/1060), este necesară modificarea în mod corespunzător a prevederilor art.85² din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, prin extinderea regimului de finanțare mixtă, aplicabil în prezent numai măsurilor prevăzute la art. 73², 74, 75, 80 și 85 din actul normativ menționat, asupra tuturor măsurilor reglementate de art. 57 alin. (1) lit. e) și f), precum și art. 77 lit. a) din lege. Aceste măsuri vizează creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă realizate de către ANOFM prin completarea veniturilor salariale ale angajaților și prin stimularea mobilității forței de muncă, precum și stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor prin subvenționarea locurilor de muncă.

8. Extinderea sprijinului către persoanele care fac parte dintr-un grup vulnerabil

Se includ în mod explicit persoanele care fac parte dintr-un grup vulnerabil, astfel cum sunt definite la art. 5 pct. IV⁵ din Legea nr. 76/2002 cu modificările și completările ulterioare și la art. 6 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare.,

Această extindere asigură o intervenție mai amplă și echitabilă în promovarea participării pe piața muncii pentru persoanele care se confruntă cu bariere sociale, economice sau educaționale.

Măsura permite aplicarea integrată a sprijinului pentru tineri cu risc de marginalizare și pentru alte grupuri vulnerabile, reducând inegalitățile și sporind incluziunea socio-profesională.

9. Stimularea angajatorilor din economia socială

Se extinde măsura prevăzută la art. 93⁴ pentru a include și angajatorii care au statutul de întreprinderi sociale de inserție, definite potrivit Legii nr. 219/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Aceștia pot beneficia de sprijin financiar pentru încadrarea persoanelor din grupuri vulnerabile care beneficiază de acompaniament social personalizat, în baza unui contract de solidaritate.

Măsura este sinergică cu reforma 6 „Îmbunătățirea legislației privind economia socială”, aferentă Componentei 13 – Reforme Sociale din Planul Național de Redresare și Reziliență, consolidând sprijinul pentru integrarea sustenabilă a persoanelor vulnerabile și pentru dezvoltarea economiei sociale.

10. Regimul de exceptare de la acordarea sprijin financiar

Prin proiectul de act normativ regimul de exceptare de la acordarea sprijinului financiar se modifică prin excluderea angajatorilor care se află în insolvență, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, care au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora care înregistrează obligații fiscale restante la bugetul de stat, cu excepția celor pentru care s-au aprobat eşalonări, amânări sau suspendări la plată, potrivit legii.

11. Condiționarea reîncadrării succesive

Se introduce o condiționalitate potrivit căreia persoanele care au beneficiat de măsuri de stimulare a ocupării și ale căror raporturi de muncă au încetat prin demisie nu pot accesa din nou astfel de măsuri mai devreme de 12 luni.

Această reglementare are rolul de a preveni abuzul, de a responsabiliza beneficiarii și de a asigura utilizarea eficientă a fondurilor publice. Prin stabilirea unei perioade minime între participările

succesive la măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă, se reduce fenomenul de „rotație artificială” și se promovează angajarea durabilă, în concordanță cu bunele practici europene.

12. Dispoziții de corelare legislativă, tranzitorii și finale

Se actualizează trimiterile legislative prin eliminarea referințelor la Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, acte normative abrogate, pentru asigurarea coerenței și actualității cadrului legal.

De asemenea, se introduc dispoziții tranzitorii pentru aplicarea unitară a noilor prevederi și corelarea cu actele subsecvente.

2.4 . Alte informații*)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Pachetul de măsuri propus va avea un impact pozitiv atât în plan social, cât și economic. Prin măsurile propuse, proiectul de lege contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în Programul de Guvernare 2025-2028 pentru domeniul “Ocupare” și este în deplină concordanță cu recomandările Comisiei Europene privind combaterea inactivității și promovarea ocupării durabile.

Implementarea modificărilor propuse prin proiectul de act normativ generează beneficii semnificative la nivel social și economic, atât pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile, cât și pentru angajatorii care se implică activ în integrarea acestora pe piața muncii.

Prin extinderea sferei de aplicare a măsurilor de stimulare a ocupării forței de muncă, prevăzute de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, și includerea întreprinderilor sociale de inserție care dețin marca socială, se creează un mecanism mai echilibrat și mai sustenabil de sprijin, care asigură accesul unui număr mai mare de persoane aflate în risc de marginalizare la oportunități de angajare și formare profesională.

Introducerea „primei de stabilitate” va contribui semnificativ la reducerea șomajului în rândul tinerilor NEET, categorie care, potrivit datelor Eurostat, înregistra o rată a șomajului pentru grupa de vârstă 15-29 ani de 18,5% în trimestrul II al anului 2025.

De asemenea, lărgirea sprijinului pentru angajarea persoanelor vulnerabile - inclusiv a mame cu cel puțin 3 copii în întreținere, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate, o măsură educativă sau alte măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare va susține incluziunea socială activă și va reduce riscul de sărăcie.

Costurile estimate pentru implementarea acestor măsuri se vor reflecta în principal în alocări bugetare din bugetul asigurărilor pentru șomaj, proporționale cu extinderea categoriilor de beneficiari și cu durata contractelor de solidaritate. Aceste costuri sunt, însă, compensate pe termen mediu și lung prin reducerea cheltuielilor cu prestațiile sociale pasive, creșterea veniturilor la bugetul de stat și consolidarea ocupării durabile.

În același timp, digitalizarea serviciilor publice de ocupare și eficientizarea administrativă vor conduce la o relație mai accesibilă și mai transparentă între cetățeni și administrație.

3.2. Impact social

Proiectul de act normativ are un impact social pozitiv semnificativ, contribuind la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, tinerilor NEET, mamelor cu cel puțin 3 copii în întreținere, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate, o măsură educativă sau alte măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare va susține incluziunea socială activă și va reduce riscul de

sărăcie.

Prin stimularea angajatorilor, în special a întreprinderilor sociale de inserție, de a încadra în muncă aceste persoane și de a le asigura măsuri de acompaniament social și profesional, se facilitează integrarea lor durabilă pe piața muncii, reducerea dependenței de prestațiile sociale și creșterea incluziunii sociale.

Implementarea măsurilor prevăzute va genera, pe termen mediu și lung, consolidarea coeziunii sociale și reducerea disparităților teritoriale și economice, contribuind la obiectivele naționale privind ocuparea și incluziunea, în concordanță cu principiile Pilonului european al drepturilor sociale.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ respectă pe deplin principiile constituționale și tratatele internaționale privind drepturile fundamentale ale omului, asigurând egalitate de șanse și nediscriminare în accesul la ocuparea forței de muncă.

Prin extinderea măsurilor de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea persoanelor din grupuri vulnerabile, se urmărește concretizarea dreptului la muncă și la protecție socială, conform articolului 41 din Constituția României, precum și conform documentelor strategice europene privind incluziunea socială și combaterea sărăciei.

Măsurile prevăzute nu impun restricții nejustificate asupra libertății economice a angajatorilor, ci stabilesc condiții de stimulare voluntară, cu excepții bine delimitate pentru situații de insolvență sau restricții legale, garantând astfel proporționalitatea și legalitatea intervenției statului.

Prin contractul de solidaritate și măsurile de acompaniament social, beneficiarii primesc sprijin personalizat, ceea ce contribuie la realizarea efectivă a drepturilor sociale, la dezvoltarea competențelor și la integrarea lor activă pe piața muncii, fără a fi afectate drepturile individuale ale angajatorilor sau ale terților.

Astfel, proiectul consolidează drepturile fundamentale la muncă, la protecție socială și la egalitate de șanse, în paralel cu promovarea incluziunii sociale și protecției grupurilor vulnerabile, fără a genera conflicte cu alte drepturi sau libertăți fundamentale.

3.4. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ produce efecte macroeconomice pozitive, prin extinderea participării pe piața muncii, creșterea numărului de persoane active și reducerea șomajului structural, în special în rândul tinerilor și al persoanelor cu dificultăți de integrare.

Prin stimularea angajării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, se contribuie la lărgirea bazei de contribuabili la bugetul asigurărilor sociale și la bugetul general consolidat, diminuând presiunea asupra cheltuielilor publice cu asistența socială.

De asemenea, măsurile propuse sprijină dezvoltarea economiei sociale ca sector complementar economiei tradiționale, cu efecte benefice asupra sustenabilității pieței muncii și asupra rezilienței economiei la nivel local și regional.

Actul normativ nu implică costuri bugetare suplimentare semnificative, ci o redistribuire eficientă a resurselor existente, cu potențial multiplicator în economie, generând pe termen lung o utilizare mai eficientă a fondurilor publice destinate ocupării forței de muncă.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ introduce măsuri de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea persoanelor din grupuri vulnerabile, mamelor cu cel puțin 3 copii în întreținere, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate, o măsură educativă sau alte măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare va susține incluziunea socială activă și va reduce riscul de sărăcie, fără a crea distorsiuni semnificative în concurența pe piața muncii.

Măsurile sunt voluntare și se acordă pe baza unui cadru transparent, cu criterii clar stabilite privind eligibilitatea angajatorilor și a persoanelor beneficiare, fiind compatibile cu reglementările UE privind ajutoarele de stat pentru ocuparea forței de muncă și integrarea socială.

Excepțiile prevăzute (insolvență, suspendarea activităților, restricții legale) asigură că sprijinul nu favorizează angajatori aflați în dificultate economică severă, evitând distorsiuni concurențiale.

Procedurile transparente și monitorizarea prin agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă contribuie la evitarea utilizării necorespunzătoare a fondurilor publice și la menținerea unui mediu concurențial echilibrat.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu instituie sarcini administrative, obligații suplimentare sau costuri pentru întreprinderile mici și mijlocii, ci, dimpotrivă, facilitează accesul acestora la măsuri de sprijin financiar și stimulează ocuparea persoanelor aparținând categoriilor nou introduse.

Prin urmare, actul normativ propus are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, în sensul încurajării responsabilității sociale a întreprinderilor, precum și al consolidării ecosistemului economiei sociale, fără a genera costuri suplimentare sau obligații noi de conformare.

Având în vedere că proiectul de act normativ nu creează efecte economice negative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, nu se impune parcurgerea procedurii de Test IMM, conform prevederilor Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	+3.884	+386.996	+1.023.840	+1.308.192	+1.355.191	+815.621
a) buget de stat, din acesta:	+1.669	+166.351	+440.102	+562.338	+582.545	+350.601
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit	+784	+78.139	+206.728	+264.151	+273.647	+164.690
iii. CASS	+885	+88.212	+233.374	+298.187	+308.898	+185.911
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări	+2.215	+220.645	+583.738	+745.854	+772.646	+465.020

stimularea ocupării forței de muncă, modalitățile de finanțare și instrucțiunile de implementare a acestora, cu modificările și completările ulterioare.
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu este cazul.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul
5. 4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anumit acord, o anumită rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Nu este cazul
5.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul proiect nu se referă la acest subiect.
6. 2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale: administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect va fi avizat de către Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.
6.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Pentru prezentul proiect de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art.7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale începând cu data de 07.11.2025. Perioada pentru propuneri și sugestii: 07-16.11.2025
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul
Secțiunea a 8-a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Nu este cazul.
8.2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate anterior, a fost elaborat prezentul proiect de lege **pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă**, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

Ministrul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

Petre-Florin MANOLE

AVIZAT

Viceprim-Ministru

Marian NEACȘU

**Viceprim-Ministru
Ministrul Afacerilor Interne**

Marian-Cătălin PREDOIU

**Șeful Cămarilor
Prim-ministrului**

Mihai JURCA

**Secretarul de stat al
Agenției Naționale pentru Egalitatea
de Șanse între Femei și Bărbați**

Luminița POPESCU

Ministrul Finanțelor,

Alexandru NAZARE

**Ministrul Investițiilor și
Proiectelor Europene**

Dragoș-Nicolae PÎSLARU

Ministrul Justiției

Radu MARINESCU